

Samverkansbudget

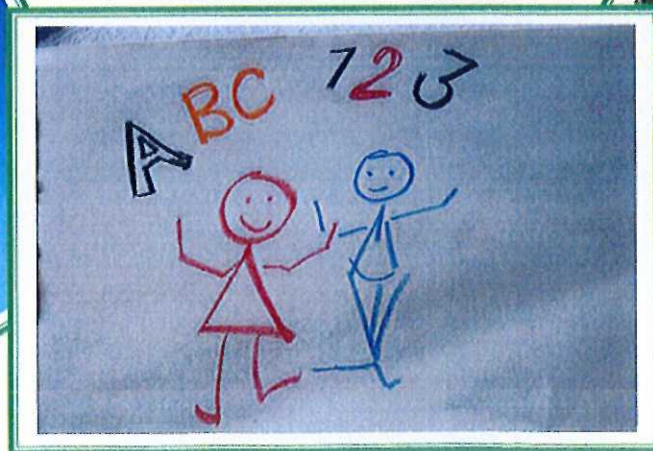
Österåkers framtid

Socialdemokraterna
FRAMTIDSPARTIET I ÖSTERÅKER

Vänsterpartiet

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

1 ALLMÄNT	3
1.1 Budgetförord	3
2 BUDGETFÖRUTSÄTTNINGAR	4
2.1 Budgetens innehåll	4
2.2 Reglering av balanskravet	5
2.3 God ekonomisk hushållning och medelsförvaltning	5
2.4 Kommunala utjämningsreserven (RUR)	5
2.5 Skattesats	5
2.6 Inkomstskatteutjämningen	5
2.7 Demografi	5
3 KOMMUNENS EKONOMISKA FÖRUTSÄTTNINGAR	6
3.1 Skatteintäkter	6
3.2 Avgifter	6
3.3 Omvärldsfaktorer	6
3.3 Fastighetsavgift	7
3.4 Prisutveckling- och personalomkostnader	7
3.5 Pensionskostnader	7
3.6 Ersättning för kostnader för mervärdeskatt	7
3.7 Framtida volymökningar	7
4 NYA REGELER OCH LAGSTIFTNING	8
4.1 Skärpt skyldighet att kontrollera och följa upp verksamhet	8
4.2 Regeländringar för att stimulera ökat bostadsbyggande	8
5 REGERINGENS BUDGETPROPOSITION	9
5.1 Tillskott	9
5.2 Resurser till välfärden	9-10
5.3 Migration och integration	10-11
5.4 Övriga satsningar	12
6 ÖSTERÅKERS KOMMUNS VISION OCH MÅL	13
6.1 Vision Österåker 2020	13-14
7 NÄMNDERNAS BUDGET OCH UPPDRAG	15
7.1 Kommunfullmäktige	15
7.2 Kultur- och fritidsnämnden	16-22
7.3 Skolnämnden	23-35
7.4 Vård- och omsorgsnämnden	36-43
7.5 Produktionsstyrelsen	43
7.6 Socialnämnden	44-47
7.8 Byggnadsnämnden	48
7.9 Miljö- och hälsoskydds-nämnden	49-50
7.10 Kommunstyrelsen	51-65
7.11 Rationaliseringsåtgärder	66
8 EKONOMISKA SAMMANSTÄLLNINGAR	67
8.1 Sammanställning av nämndernas ramar	67
8.2 Kostnad och intäktsbudget	68
8.3 Investeringsbudget	69
8.4 Finansieringsanalys	70

1. Allmänt

1.1 Budgetförord – Samverkansbudget för Österåkers framtid

Österåker är på många sätt en fantastisk kommun. En kommun med stora möjligheter och utmaningar. Men ingenting kommer av sig självt. Med ett offensivt förhållningssätt har vi två partier i samverkan enats om ett budgetförslag för Österåkers framtid. Vi vill att;

- Österåker skall vara en bra kommun att växa upp i
- Österåker tar ett tydligare och större ansvar för miljön och minska vår klimatpåverkan
- Österåkers spännande utveckling sker i dialog med våra invånare
- Skärgården skall leva och utvecklas
- Alla elevers förutsättningar tas tillvara och ges möjlighet att utvecklas
- Det finns stimulerande fritid för våra unga
- Det finns ett rikt föreningsliv där kulturen och idrotten blomstrar
- Det skall gå att leva ett aktivt liv som pensionär här i Österåker
- Omsorg finns när behov uppstår
- Det skall vara rent, snyggt och tryggt på gator och torg
- Kollektivtrafiken fungerar och att det finns säkra vägar

Mer resurser till välfärden

Österåker ska ha en välfärd av hög kvalitet som går att lita på. Därför har Socialdemokraterna och Vänsterpartiet i "Samverkansbudget för Österåkers framtid" satsningar på 113,6 mkr i driftbudget, sänkta avgifter med 4,7 mkr och investeringar på 13,5 mkr jämfört med styrande borgerliga minoritetens budgetdirektiv. Våra gemensamma satsningar för 2017 fokuserar kring tre prioriterade områden:

- **Skola och förskola**
- **Ungas fritid och kultur**
- **Äldres omsorg och trygghet**

Ansvarsfull ekonomi för Österåkers framtid

Samverkansbudgeten för Österåkers framtid – är en ansvarsfull budget som offensivt tar sig an de utmaningar som finns med öppna ögon och som lägger förslag på hållbara lösningar.

- **Vårt förslag bygger på oförändrad skatt**
- **Våra förslag tar i anspråk mindre än 98 % av skatteintäkter och bidrag**
- **Vi ger verksamheterna realistiska förutsättningar att nå sina mål**

Socialdemokraterna

Ann-Christine Furustrand

Vänsterpartiet

Francisco Contreras

2. Budgetförutsättningar 2017- och plan 2018 - 2019

2.1 Budgetens innehåll

Vad en budget skall innehålla finns reglerat i Kommunallagen. Kommunerna ska varje år upprätta en budget för nästa kalenderår (budgetår). Budgeten ska upprättas så att intäkterna överstiger kostnaderna.

Budgeten skall innehålla en plan för verksamheten och ekonomin under budgetåret. I planen skall skattesatsen och anslagen anges. Av planen skall det framgå hur verksamheten skall finansieras och hur den ekonomiska ställningen beräknas vara vid budgetårets slut.

För verksamheten skall anges mål och riktlinjer som är av betydelse för en god ekonomisk hushållning. För ekonomin skall anges de finansiella mål som är av betydelse för en god ekonomisk hushållning. Budgeten skall också innehålla en plan för ekonomin för en period av tre år. Budgetåret skall därvid alltid vara periodens första år.

2.2 Reglering av balanskravsresultat

Om balanskravsresultatet för ett visst räkenskapsår är negativt, ska det regleras under de närmast följande tre åren. Fullmäktige ska anta en åtgärdsplan för hur regleringen ska ske. Beslut om reglering ska fattas senast i budgeten det tredje året efter det år då det negativa balanskravsresultatet uppkom.

2.3 God ekonomisk hushållning och medelsförvaltning

Kommunerna skall förvalta sina medel på ett sådant sätt att krav på god avkastning och betryggande säkerhet kan tillgodoses.

Enligt vår uppfattning är en budget i balans, dvs att intäkter och utgifter går ihop en självklarhet. En budget skall alltid hållas. Men det räcker inte att Österåkers kommun enbart har en god ekonomisk hushållning, utan Österåker ska också leverera kvalitet i de verksamheter som Österåkers kommun driver för sina medborgare. Att verksamheterna når sina mål är lika viktigt för oss som att en budget går ihop på sista raden.

2.4 Kommunala utjämningsreserven (RUR)

Från och med den 1 januari 2013 finns det i kommunallagen möjlighet att under vissa betingelser reservera delar av ett positivt resultat i en resultatutjämningsreserv (RUR). Denna reserv kan sedan användas för att utjämna intäkter över en konjunkturcykel, under förutsättningar att årets resultat efter balanskravsjusteringar är negativt. RUR är frivilligt att tillämpa. Österåkers kommun har beslutat om att utnyttja lagstiftningen och har infört RUR. RUR uppgår enligt bokslutet 2015 var 170,4 Mkr.

Ett sätt att avgöra om RUR får disponeras är att jämföra utvecklingen av det årliga underliggande skatteunderlaget för riket med den genomsnittliga utvecklingen de senaste tio åren. Med en sådan tillämpning får reserven användas om det årliga värdet väntas understiga det tioåriga genomsnittet.

2.5 Skattesats

År 2011 och år 2013 har skatten sänkts i Österåkers kommun med 33 respektive 25 öre. Åren därefter har skattesatsen varit oförändrad för att åter sänkas år 2016 med 50 öre. Vi väljer att prioritera välfärden före skattesänkningar. Vårt budgetförslag tar i anspråk mindre än 98 % av skatteintäkter och bidrag.

Vi föreslår:

Att kommunens utdebitering för 2017 föreslås vara 18:17 dvs. oförändrad skattesats jämfört med 2016.

2.6 Inkomstskatteutjämningen

Regeringen anger i Budgetpropositionen att delmodellen för Barn och unga med utländsk bakgrund, i kostnadsutjämningsystemet, ska ändras. Den geografiska indelning som används i modellen föreslås ändras från en indelning gjord utifrån församling till en indelning gjord utifrån distrikt. Förändringen föreslås att införas från och med 2017. Enligt regeringen bedöms omfördelningseffekterna att bli små (källa SKL cirkulär 16:50, 2016-09-21)

Ekonomikontoret i Österåkers bedömning är att effekten för revidering av inkomstsystemet blev knappt 1 Mkr för kommunen och skattekraften knappt 115%.

2.7 Demografi

Österåkers kommun är en tillväxtkommun och dess invånarantal ökar med ungefär 1000 personer per år under 2015 – 2019. Kommunens demografiska förändringar visar att andelen äldre kommer att öka både på kort och lång sikt.

Vi vill understryka vikten av en långsiktig verksamhetsplanering samt ekonomisk planeringen för att möta dagens och morgondagens behov något som är helt avgörande för om kommunen skall lyckas med sin uppgift. Med den budget vi nu lägger är vår ambition att bidra till att grunderna läggs för det arbetet.

Text	Alder	Utfall 2014	Utfall 2015	Prognos 2016	Prognos 2017	Prognos 2018	Prognos 2019
Nyfödda	0 år	430	429	453	472	501	534
<i>Förändringar i %</i>			-0,2%	5,6%	4,2%	6,1%	6,6%
Förskolebarn	1-5 år	2 646	2 721	2 761	2 795	2 879	3 039
<i>Förändringar i %</i>			2,8%	1,5%	1,2%	3,0%	5,6%
Skolbarn	6-15 år	5 851	6 050	6 201	6 361	6 455	6 503
<i>Förändringar i %</i>			3,4%	2,5%	2,6%	1,5%	0,7%
Gymnasium	16-19 år	2 044	2 003	2 002	2 056	2 132	2 305
<i>Förändringar i %</i>			-2,0%	0,0%	2,7%	3,7%	8,1%
Förvärvsarbetande	20-64 år	22 792	23 289	23 903	24 468	25 084	25 788
<i>Förändringar i %</i>			2,2%	2,6%	2,4%	2,5%	2,8%
Pensionärer							
Yngre	65-79 år	6 001	6 188	6 321	6 428	6 509	6 590
<i>Förändringar i %</i>			3,1%	2,1%	1,7%	1,3%	1,2%
Äldre	80-w år	1 416	1 450	1 534	1 620	1 720	1 841
<i>Förändringar i %</i>			2,4%	5,8%	5,6%	6,2%	7,0%
Hela befolkningen		41 180	42 130	43 175	44 200	45 280	46 600
<i>Förändringar i %</i>			2,3%	2,5%	2,4%	2,4%	2,9%
<i>Förändringar</i>			950	1 045	1 025	1 080	1 320

3. Kommunens ekonomiska förutsättningar

3.1 Skatteintäkter

Vi har valt att följa Ekonomikontoret i Österåkers kommuns bedömning över förväntade framtida skatteintäkter, år 2017, 1 929 300, år 2018, 2 004 600, år 2019, 2 080 800.

Olika skatteunderlagprognoser (procentuell förändring)

	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2014-2019
SKL aug	3,2	4,8	4,8	4,6	4,1	4,1	28,4
Reg, sep	3,2	5,2	5,0	5,2	4,2	4,2	30,2
ESV sep	3,2	5,0	5,2	4,6	4,1	3,9	28,9

Källa: Ekonomistyrningsverket, Regeringen, SKL.

3.1 Avgifter

Intäkter för taxor och avgifter baserar sig på direktiv och ekonomiska förutsättningar 206-05-25, med undantag av att avgiften till musikskolan halverats samt slopandet av avgiften för ungdomsverksamhet i kommunens idrottshallar.

3.2 Omvärldsfaktorer

Regeringens bedömning av utvecklingen 2016 och 2020

Den kommunala konsumtionen bedöms visserligen öka starkt 2016 och 2017 (med 4,3 respektive 2,8 procent) till följd av den demografiska utvecklingen och asylmottagandet. Regeringen räknar även med att tidigare reformer inom vård, skola och omsorg samt de 10 miljarderna i höjt generellt statsbidrag kommer att bidra till ökad kommunal konsumtion. Men år 2018 räknar man med i stort sett oförändrad kommunal konsumtion jämfört med året innan och åren 2019–2020 räknar man med att den kommunala konsumtionen ska minska.

Arbetslösheten bedöms bli 6,8 procent för helåret 2016 och falla till 6,3 procent 2017. Antalet lediga jobb och företagens anställningsplaner tyder på att sysselsättningen fortsätter öka starkt under resterande del av 2016. Detta tillsammans med stigande efterfrågan i svensk ekonomi pekar, enligt regeringen, på fortsatt ökning av sysselsättningen 2017. Kommunsektorn väntas lämna ett stort bidrag till ökningen av antalet sysselsatta 2016 och 2017, sysselsättningen i kommuner och landsting väntas öka med 2,4 procent.

Sveriges Kommuner och Landsting (SKL)

Även fortsättningsvis beräknas utvecklingen av kommunal konsumtion bli snabb, med ökningstal kring 3 procent per år. Samtidigt ökar antalet invånare i landet med omkring 2 procent årligen. De historiskt stora ökningstalen är en följd av en förutsedd mycket omfattande nettoinvandring. Tillväxten i svensk ekonomi beräknas, bland annat av detta skäl, bli stark också nästa år. Därefter beräknas BNP-tillväxten mattas av beroende på en försvagad utveckling av exporten, investeringarna och hushållens konsumtionsutgifter. Det bör understrykas att den bedömning som här görs för utvecklingen efter 2016 är högst osäker. Det är svårt – för att inte säga omöjligt – att göra mer precisa bedömningar av samhällsekonomin och skatteunderlagets utveckling på längre sikt än 12–15 månader. Bedömningen av utvecklingen åren 2017–2019 ska därför inte uppfattas som en prognos utan istället som en kalkyl gjord utifrån vissa på förhand givna förutsättningar. /SKL.

Konjunkturinstitutet

Tillväxten drivs främst av ökad konsumtion och investeringar. Nästa år avtar investeringarnas tillväxt vilket innebär att BNP ökar långsammare. Då blir hushållens konsumtion och exporten de främsta drivkrafterna för tillväxten. Ett bekymmer för den ekonomiska utvecklingen är att många företag har brist på arbetskraft samtidigt som arbetslösheten för vissa grupper är hög. Bristande matchning på arbetsmarknaden bidrar därmed till att sysselsättningsökningen mattas av nästa år. En hög andel sysselsatta behövs framöver för att klara det ökade trycket på offentligt finansierade tjänster från allt fler äldre och yngre i befolkningen.

3.3 Fastighetsavgift

Ekonomikontorets prognos för 2017 är 86 400, 2018 är 87 900 och 2019 är 89 400 tkr.

3.4 Prisutveckling- och personalomkostnader

Enligt SKL för 2017; Timlöner 2,8 %. KPI 1,8 %. BNP 2,6

3.5 Pensionskostnader

Ekonomikontorets beräkning av regleringsposten pensionskostnader för 2017 är 43 000, år 2018 är 40 000, år 2019 är 37 000.

3.6 Ersättning för kostnader för mervärdesskatt

Kommuner och landsting kan hos Skatteverket ansöka om ersättning för kostnader för mervärdesskatt avseende icke mervärdesskattepliktig verksamhet. Ersättningssystemet omfattar även kommunalförbund och samordningsförbund för finansiell samordning av rehabiliteringsinsatser. Syftet är att åstadkomma konkurrensneutralitet mellan verksamheter som bedrivs i kommunal regi respektive privata utförare. Enligt ekonomikontoret har kommunen år 2016 fått ca 45 000 och för 2017 drygt 50 000, med hänsyn till hemtjänstverksamhet (andel i egen regi blir mindre).

3.7 Framtida volymökningar

Framtida volymökningar för 2018 och 2019 får analyseras inför budgetprocessen 2018.

4. Nya regler och lagstiftning

4.1 Skärpt skyldighet att kontrollera och följa upp verksamhet

Ändring i kommunallagen som rör kommunernas och landstingens informationsskyldighet trädde i kraft den 1 juli 2015 och övriga lagändringar den 1 januari 2015. Lagändringen innebär en skyldighet för fullmäktige att för varje mandatperiod anta ett program med övergripande mål och riktlinjer för de kommunala angelägenheter som lämnas över till privata utförare. Programmet ska bl.a. ange hur uppföljning av dessa mål och riktlinjer ska ske samt hur allmänhetens insyn ska tillgodoses.

Lagstiftningen innebär en ny generell informationsskyldighet för kommuner och landsting. När medborgarna kan välja en särskild utförare av en kommunal tjänst ska information om samtliga utförare, t.ex. privata utförare eller verksamhet som bedrivs i kommunal regi, lämnas.

Lagstiftningen innebär även en skyldighet för kommuner att genom avtal tillförsäkra sig information som gör det möjligt för allmänheten att få insyn i den verksamhet som lämnats över.

4.2 Regeländringar för att stimulera ökat bostadsbyggande

I enlighet med vad som framhålls i regeringens 22-punktsprogram kommer regeringen att föreslå riksdagen att kommunerna ska få utökade möjligheter att själva bedöma om en detaljplan behöver upprättas eller om bygglov kan lämnas med översiktsplanen som grund, liksom om beslutet att anta en detaljplan ska kunna delegeras från kommunfullmäktige. Förutsättningarna för att genom temporära lagändringar underlätta för bostadsbyggandet under tre till fem år ska undersökas. Regeringen avser att presentera förslag om krav på kommunal planering för bostadsbyggande. Några exempel på regeländringar är;

För att öka byggandet av fler hyresrätter kommer möjligheterna för kommunerna att reglera upplåtelseformer för bostäder i detaljplaner att ses över.

Regeringen avser kartlägga och vid behov lägga fram förslag om kommunernas möjligheter att säkerställa att befintliga byggrätter bebyggs på det sätt som har bestämts i detaljplanen.

Kontrollen av att serieproducerade bostadsbyggnaders utformning och tekniska och miljömässiga egenskaper uppfyller kraven kommer att förenklas och bygglovsplikten för vissa åtgärder kommer att tas bort.

Regeringen har för avsikt att se över förfarandet för överprövning av bygglovsbeslut i syfte att förkorta ledtiden för slutligt avgörande av bygglovsfrågor.

Regeringen kommer att föreslå att det för länsstyrelsens handläggning införs en tidsgräns i de ärenden där myndigheten själv tar initiativ till att överpröva en detaljplan.

5. Regeringens budgetproposition

5.1 Tillskott

Kommuner har sedan länge haft till uppgift att säkra den lokala gemensamma välfärden och gemensamma intressen.

Mellan 65 och 70 procent av verksamhetskostnaderna finansieras med den kommunalskatt och landstingsskatt som tas ut på våra beskattningsbara inkomster. Staten bidrar därutöver med olika statsbidrag, som utgör mellan 15 och 20 procent av intäkterna. Över hälften av statsbidragen är allmänna eller generella statsbidrag, som till skillnad från riktade statsbidrag används på det sätt kommunerna och landstingen själva bestämmer. Vår mening är att dessa tillskott skall gå till att utveckla verksamheterna till gagn för medborgarna.

Det är angeläget att Österåkers kommun håller sig ajour med de sökbara statsbidrag som finns och söker dessa medel då de bidrar till en hög kvalitet i verksamheterna.

5.2 Resurser till välfärden

Regeringen har i Budgetpropositionen anvisat 10 miljarder till kommuner och landsting från år 2017 för mer resurser i välfärden. Pengarna till kommunsektorn kommer dels att fördelas på samma sätt som via det kommunalekonomiska utjämningsystemet dvs. i kronor per invånare, dels med en fördelningsnyckel där hänsyn tas till antal asylsökande och nyanlända. Av tillskottet som fördelas per invånare erhåller kommunerna 70. Av det tillskott som fördelas med hänsyn till antal asylsökande och nyanlända får kommunerna 80 procent. Beräkningen är preliminär och kommer att uppdateras inför den slutliga fördelningen inför 2017.

Från år 2021 är tanken att hela tillskottet ska ligga i anslaget för den kommunalekonomiska utjämnningen som generellt statsbidrag. För Österåker innebär det;

- Del av välfärds miljardsatsningen, för år 2017 ca 15,8 (368,4 kr/inv för år 2017).
- Samlade övriga reformer 74,6 Mkr
- Summa totalt; 90,4 Mkr.

Exempel på ytterligare satsningar

Lov-skola

Regeringen har för avsikt att föreslå en skyldighet för huvudmännen att erbjuda lovskola i två veckor per läsår för elever i årskurserna 8 och 9 samt på sommaren efter årskurs 9 i grundskolan. För att ersätta kommunerna för ett utökat åtagande vid ett införande föreslår regeringen därför att anslaget tillförs 30 miljoner kronor 2017 och att anslaget beräknas öka med 60 miljoner fr.o.m. 2018.

Läsa skriva räkna-garanti

För att förbättra möjligheterna att tidigt kunna ge stöd efter behov avser regeringen att påbörja införandet av en "läsa skriva räkna-garanti" från 2017. Regeringen beräknar att 130 miljoner kronor bör tillföras anslaget fr.o.m. 2018 för att kompensera skolhuvudmännen för ökade utgifter med anledning av en sådan garanti.

Rätt till utbildning inom Komvux

Regeringen har lämnat förslag om en rätt till utbildning inom Komvux på gymnasial nivå för att uppnå grundläggande och särskild behörighet till högskoleutbildning samt motsvarande behörighet till yrkeshögskolan. Regeringen föreslår därför att 534,3 miljoner kronor tillförs anslaget för 2017 och beräknar att 530 miljoner överförs för 2018 och 2019. För 2020 och åren därefter beräknas 532 miljoner överföras för samma ändamål.

Äldreomsorg

Kompetensutbildning för tidsbegränsat anställda För att öka kvaliteten och säkra kompetensförsörjningen inom välfärden föreslår regeringen en satsning på 10 000 utbildningsplatser till kompetensutbildning för tidsbegränsat anställda inom äldreomsorgen och hälso- och sjukvården. Medel avsätts med 50 miljoner 2017, därefter 200 miljoner åren 2018–2019 per år och 50 miljoner år 2020.

5.3 Migration och Integration

Nya ersättningar för ensamkommande barn

Regeringen har tidigare meddelat att man avser ändra systemet med kommunersättning för mottagandet av ensamkommande barn från halvårsskiftet 2017. Systemen ska innehålla ett större inslag av schabloner, samt styra mot mer kostnadseffektiva placeringlösningar och kortare placeringstider. I budgetpropositionen framgår inga ytterligare detaljer, varför kommunerna nu får invänta ändringarna innan dessa kan klargöras. Från 2018 och framåt räknar regeringen med att de lägre ersättningarna ger lägre kostnader för staten med cirka 7 miljarder kronor årligen. Regeringen tillskjuter 40 miljoner kronor under 2017 och 2018 för att kompensera kommuner för extra utgifter till följd av det nya ersättningssystemet.

Asylmottagande och nyanländas etablering

Tidiga insatser till asylsökande

Länsstyrelserna får ansvaret för att samordna och organisera tidiga etableringsinsatser till asylsökande från 2017. Tidigare har Migrationsverket ansvarat för organisera sysselsättning. Inom ramen för det nya uppdraget ska länsstyrelserna bl. a. utlysa medel till framförallt civilsamhällets organisationer för att genomföra tidiga insatser. Medel tillförs för detta ändamål med 135 miljoner 2017, 110 miljoner 2018, 100 miljoner 2019 och 30 miljoner 2020.

Ytterligare medel tillförs även studieförbunden och folkhögskolor via Folkbildningsrådet för språkinsatser till asylsökande med 135 miljoner 2017, 120 miljoner 2018, 106 miljoner 2019 och 41 miljoner 2020. Arbetsförmedlingen tillförs 90 miljoner 2017 och 55 miljoner från 2018 för satsningen på kompetenskartläggning av asylsökande ska fortsätta. Hur medlen från länsstyrelsen ska utlysas kommer att regleras i förordning.

Medlen avser insatser via det civila samhället. Den kommande förordningen kan tydliggöra om även andra aktörer, såsom kommuner, landsting och regioner kan söka medel för tidiga etableringsinsatser. De s.k. § 37-medlen uppgår till totalt 80 miljoner under 2017 inkluderat en förstärkning med på 20 miljoner som tillförs för att skapa förutsättningar för en god bostadsförsörjning i kommunerna genom att förmedla eller underlätta uthyrning av privatpersoners bostäder.

Förändrat regelverk i etableringsuppdraget

Regeringen avser att återkomma med förslag för att förenkla och effektivisera etableringsuppdraget. Syftet är att göra regleringen av nyanländas etablering mer lik det arbetsmarknadspolitiska regelverket i övrigt.

Dua ges uppdrag och medel att främja samverkan

Delegationen för unga till arbete (Dua) ges ett uppdrag att främja samverkan mellan berörda aktörer som har betydelse för nyanländas, företrädesvis nyanlända ungdomars, möjlighet att etablera sig i arbetslivet. Erfarenheterna av Dua:s tidigare arbete med lokala överenskommelser som verktyg för samverkan ska tas tillvara. 30 miljoner per år 2017–2018 avsätts för främjandeinsatser liknande de medel som idag finns för samverkan kring unga. Inom ramen för nuvarande samverkan kring nyanländas etablering har också lokala överenskommelser (s.k. LÖK:ar) använts som verktyg. Det är angeläget, enligt SKL, att det fortsatta arbetet, där även Dua får uppdrag, bygger vidare på denna samverkan.

Ökade medel till kommunerna för nyanlända med särskilda behov

Anslaget till Migrationsverket för ersättningar till kommuner höjs och avser volymökningar och inte förändringar i utformningen av ersättningen. Medel reserveras för nyanlända inom satsningen på lärlingsvux.

Platserna inom lärlingsvux utökas

Delar av satsningen reserveras för elever inom svenska för invandrare (SFI) och svenska som andra språk. Satsningen uppgår totalt till 243 miljoner. Subventionen i nystartsjobb för nyanlända ökar. Regeringen avser att sänka subventionen i nystartsjobb för personer som varit arbetslösa mindre än två år. Regeringen avser samtidigt att öka subventionen för personer som varit arbetslösa mer än tre år och för nyanlända. Den maximala stödperioden kortas till två år.

Ny lag om mottagning av vissa anlända invandrare för bosättning

Den 1 mars 2016 trädde en ny lag ikraft, Lag (2016:38). Enligt lagen är en kommun skyldig att efter anvisning ta emot nyanlända som har beviljats uppehållstillstånd. Syftet med lagen är att nyanlända snabbare ska tas emot för bosättning i en kommun och påbörja sin etablering på arbetsmarknaden och i samhällslivet. För Österåkers del innebär det ca 16-17 nyanlända varje månad från april (154 personer under 2016). Detta är alltså utöver ensamkommande minderåriga. Österåkers kommun har planerat boenden för 172 ensamkommande barn. 26 personer på bostadsrigg vid Sporthallen och bostäder för 154 nyanlända (75 rum för ensamhushåll och 20 bostäder/moduler för 3-4 rum och kök).

Ekonomiskt samlas flyktingverksamheten i Österåker i en resultatenhet. De omedelbara kostnaderna för flyktingmottagandet står staten för men de långsiktiga kostnaderna kommer att belasta kommunsektorn. Det innebär att Österåkers kommun måste arbeta intensivt i samarbete med myndigheter, andra kommuner, organisationer, näringslivet för att underlätta etablering och integrering på arbetsmarknaden.

5.4 Övriga satsningar

Våld i nära relationer

Socialstyrelsen ska under 2017 fortsätta att fördela 50 miljoner kronor till kommunerna i form av utvecklingsmedel för att kvalitetsutveckla arbetet mot våld i nära relationer och stöd till våldsutsatta kvinnor och barn. Socialstyrelsen, länsstyrelserna och NCK får också fortsatt uppdrag att tillhandahålla nationellt och regionalt kompetensstöd för att kvalitetsutveckla arbetet i kommuner, landsting och regioner.

Indexering av assistansersättningen

Höjning blir något lägre än tidigare år, en indexering med 1,05 procent.

Klimatsatsning

Klimatklivet förstärks något och förlängs till 2020, för att stötta regionala och lokala initiativ som ska minska utsläppen av växthusgaser. Nivån för 2017–2020 är 700 miljoner kronor per år. Stöd ges bland annat till laddningsinfrastruktur för elfordon, biogasanläggningar, konvertering från fossil olja, lustgasdestruktion. Stadsmiljöavtalen byggs ut med ytterligare 250 miljoner kronor år 2017 och ges 500 miljoner 2018. Från och med nästa år blir det även möjligt att söka stöd för investeringar i cykelinfrastruktur.

Anslaget för klimatanpassning förstärks med 10 miljoner kronor per år 2017–2018, 70 miljoner år 2019 och 120 miljoner år 2020. Arbetet för en giffri vardag ges ett utökat anslag på 50 miljoner per år 2018–2020. Det omfattar en fortsatt satsning på barns vardag (i förskolor), en kartläggning av farliga ämnen i varor, en stärkt miljöövervakning av farliga kemikalier inklusive Pfas och växtskyddsmedel. Arbetet inleds med att skapa ett centrum för substitution av farliga ämnen i kemiska produkter och varor. Länsstyrelsernas tillsyn över förorenade områden ges ökade resurser vilket kan underlätta kommunernas exploateringsarbete.

Kunskapslyft och validering

Regeringen har inlett en ny kunskapslyftssatsning där man avser att införa rätt till behörighetsgivande kurser inom ramen för Komvux som föreslås träda i kraft 2017. Ett studiestartstöd har aviserats för att öka rekryteringen till studier för kortutbildade arbetslösa i åldern 25–56 år. Stödet föreslås införas 1 juli 2017. Kompetensförsörjningsfrågor är av största betydelse för att kommunsektorn som andra arbetsgivare ska klara sina uppdrag.

Subventionerade anställningar

Regeringen har vidgat målgruppen för traineejobb och yrkesintroduktionsanställningar under våren. SKL och Kommunal har en överenskommelse om extratjänster och regeringen har genomfört förändringar avseende dessa. En hundra procentig lönetäckning för extratjänster innebär att arbetsgivarnas kostnader täcks upp till ett belopp som inkluderar lagstadgade arbetsgivaravgifter (31,42 %). Enligt gällande avtal är arbetsgivaravgifterna för kommuner (38,43 %). Kommunsektorn kommer inte att få kompensation för mellanskillnaden.

6. Österåkers kommuns vision och mål

6.1 Vision Österåker 2020

Österåkers kommuns antagna Vision 2020 säger att Österåkers kommun skall vara "länets mest attraktiva skärgårdskommun, den skärgårdskommun som flest väljer att flytta till, bo och verka i, starta företag i samt besöka; en skärgårdskommun i världsklass. Österåker ska präglas av framtidstro, mångfald och öppenhet."

Nuvarande vision skall enligt vår uppfattning omarbetas. När en ny vision skall arbetas fram bör den ta sin grund i att en vision skall vara begriplig, den skall vara sann samt att medborgarna i Österåkers skall känna igen sig. Den skall också väcka positiva känslor och nyfikenhet.

Vi föreslår:

Att förslag till ny övergripande vision skall tas fram

Inriktningsmål

Kommunfullmäktige beslutade i december 2015 om inriktningsmål enligt nedan:

- Invånarna ska uppleva en professionell service av hög kvalitet och ett gott bemötande i all kommunal service.
- Ekonomi i balans.
- Österåker ska vara den bästa skolkommunen i länet.
- Österåker ska erbjuda högsta kvalitet i omsorgen för äldre och människor med funktionshinder.
- Trygg miljö.
- Österåker ska utveckla ett långsiktigt hållbart samhälle där goda förutsättningar ges för människa, miljö och natur att samverka.

Utifrån dessa övergripande mål beslutar sedan kommunens nämnder och styrelser om egna inriktningsmål. Därutöver har varje nämnd ett krav att ta fram en lokalförsörjningsplan och ange hur man på kortare och längre sikt ser på sitt behov av lokaler. En sammanställning av nämndernas bedömning av lokalbehov skall redovisas till kommunstyrelsen senast februari 2017.

När det gäller inriktningsmålet för skolan "Österåker ska vara den bästa skolkommunen i länet" har den spelat ut sin roll då den snarare är något som många fnyser åt. Den har därmed blivit en negativ drivkraft. Få tror att den någonsin kommer att förverkligas. Alltså fungerar inte inriktningsmålet. Då måste Österåkers kommun ta fram ett nytt inriktningsmål. Fokus skal ligga på Österåkers skolor och inte innehålla ett tävlingsmoment gentemot andra kommuner. Inriktningsmålet för skolan ska brytas ner i delmål av de aktörer, både kommunala och privata enheter, som driver verksamhet inom förskola och skola i Österåker.

Vi föreslår:

Att inriktningsmålet om skolan ersätts med en ny enligt följande;

"Alla skolor i Österåker tar vara på varje barns individuella förutsättningar i en kvalificerad pedagogisk miljö"

En enig revision har i flera år pekat att Österåkers kommun måste arbeta vidare med mål, måluppfyllse – resultat och kvalitet. Vid flertalet tillfällen har revisionen beskrivit de svårigheter som de funnit att få en samlad bedömning kring hur resultaten förhåller sig till fullmäktiges inriktningsmål.

Ett fortsatt arbete med att utveckla målstyrningen är avgörande för att styrkedjan från fullmäktige till nämnderna ska fungera. Indikatorer som speglar väsentliga aspekter i verksamheten är också förutsättning för att Kommunstyrelsen och nämnderna ska kunna följa verksamheten och utöva ett aktivt beslutsfattande.

Det är viktigt att det går att följa vilket resultat, i alla led, som kommunens skattemedel har bidragit till. Att nå de uppsatta verksamhetsmålen är lika viktigt som målet budget i balans.

Det skall tydligt framgå om satta mål har uppfyllts. Har inte målet uppfyllts så skall det framgå varför det inte gjort det.

Vi föreslår:

- Att Kommundirektören ges i uppdrag att fortsätta arbetet med att se över vision och inriktningsmål i samarbete med respektive nämnd revidera nämndernas resultatmål i syfte att utforma dessa på ett mer enhetligt och genomgående sätt och göra dem tydliga samt mätbara. Uppdraget skall redovisas fortlöpande.
- Att Kommundirektören ges i uppdrag att tillsammans med förvaltningscheferna utveckla det systematiska kvalitetsarbetet på alla nivåer och system för återkoppling/uppföljning till nämnder och styrelser och kommunfullmäktige. Uppdraget skall redovisas och implementeras under 2017.

